Козаки — мужні лицарі України. Твір-розповідь 9 клас

нещасть і лиха довелося зазнати українцям від польської шляхти. Від кого ж іще, як не від своїх лицарів-козаків, наші співвітчизники могли сподіватися визволення, давно очікуваної волі і захисту православної віри?

В одній козацькій думі про причини війни козаків з поляками часів гетьмана Богдана Хмельницького говориться:

Святий Отченаш читайте,
На славу України прибувайте,
Ляхів, мостивих панів
Упень рубайте,
Кров їх у полі з жовтим піском мішайте,
Віри своєї християнської у наругу на дайте!

І не лише гноблення православної віри змушувало запорізьких козаків братися до зброї; а й те, що польські пани винищували їхні родини, безчестили дочок. Отак, що б там не було, не шкодуючи ні сил, ні самого життя, козаки на суші і на морі, кінні та піші, невтомно і самовіддано воювали зі своїми одвічними ворогами - то татарами й турками, то ляхами-католиками, і вважали це найважливішою і найсвятішою для себе справою. Тримаючи високо своє знамено і свято виконуючи свій обов'язок, вони ні перед ким і ні перед чим не відступали: не боялися ні вогню, ні морських хвиль, ні страшного голоду, ні катувань у ворожому полоні.

Ой полем, полем килиїмським
Та шляхом битим ординським,
Ой там гуляв козак Голота,
Не боїться ні огня, ні меча, ні третього болота...

Де ж брали козаки снагу для такої боротьби з безліччю ворогів довкола себе? Брали і в собі, в глибині своєї душі, і в вірі.

Споконвіку воюючи з ворогами, показуючи справжні чудеса хоробрості, козаки своїми подвигами викликали в сучасників почуття мимовільного подиву і змушували інших прославляти козацьку відвагу та всі козацькі діяння. Таким чином, у добу розквіту українського козацтва, під завивання степового вітру, під ревіння Чорного моря та брязкіт зброї народилося безліч справді художніх народно-козацьких дум та пісень, що вражають і незрівнянною красою, і гармонійними мелодіями, і цілковитою злагодою з історичною правдою. Поширювали і зберігали такі пісні й думи здебільшого козацькі співці - кобзарі, сліпці-бандуристи.
І не самих сліпців-бандуристів надихали своїми подвигами козаки: за опис їхніх діянь бралися і мемуаристи, і літописці, й історики.

Саме тому українські козаки, які боролися з численними ворогами за православну віру, за українську народність, за свободу совісті та людські права, свято оберігали всі дорогі заповіти своїх пращурів, виступали носіями високої громадянськості.

Ой у полі могила, широка долина,
Сизий орел пролітає:

Славне військо, славне запорізьке,
У похід виступає...
Славне військо, славне запорізьке,
А як золото сяє.